

romániai magyar sajtó

A Magyar Újságírók Romániai Egyesületének időszakai szakmai lapja • III. folyam, XII. évfolyam, 2017. 1. szám • Ingyenes példány

Könyvekkel segített a sajtó

**Van vagy lincs? –
a sajtó és az újságíró szabadságáról 7**

Aranytoll-díj Szabó Zsoltnak 12

Nyelvvész: Intelligens vagy okos? 14

A kolozsvári kiállításon Dorel Găină képzőművész, egyetemi tanár méltatta a képeket

Tárlatnyitók, könyvbemutatók

2016 utolsó, illetve 2017 első hónapjaiban több városban is bemutattuk Egyesületünk Temesvárott készült riportkötetét (*Hol vagytok, temesvári magyarok?*), majd első riportfotó pályázatunk zsűrizett anyagát. A riportok és a fotók eljutottak Nagyváradra, Nagykárolyba, Temesvárra, Besztercére, Kolozsvárra, Marosvásárhelyre, Csíkszeredába, Bukarestbe. Mindkét kezdeményezésnek lesz folytatása, összegyűlt újabb fotópályázatunk anyaga, míg júliusban – ezúttal Hunyad megyében – riporttáboraink sora is folytatódik.

A temesvári könyvbemutatón Bartha Csaba beszélgetett Rácz Évával és Szűcs Lászlóval

Tárlatnyitó Marosvásárhelyen, a Bernády-házban. Előterben a közreműködők: Nagy Miklós Kund, Gáspár Sándor és Karácsonyi Zsigmond

Tartalom

- 2 Tárlatnyitók, könyvbemutatók
- 3 Rácz Éva: Minőségi szakmai közvélekedés
- 4 Kerekes Edit: Kollégiumi polcokra költöztek a kolozsváriak könyvadományai
- 7 Rácz Éva: Van vagy lincs?
- 11 Új elnököt választott a MÜOSZ
- 12 Aranytoll-díjak 2017
- 13 Rácz Éva: Szabó Zsolt laudatója
- 14 Nyelvész – Magyarai Sára: Intelligens vagy okos?
- 16 Médiatábor Görgényszentimrén
- 17 Gáspár Sándor: 75 éves az erdélyi magyar rádiózás
- 18 Péter Árpád: Az erdélyi magyar médiakutatás nyilvánosságai
- 20 Szele Tamás: Rekviem és tisztelgés (in memoriam Bodor Pál)
- 21 Bögözi Attila: Elhunyt Szabó Dénes, nyugalmazott újságíró
- 22 Egy hang elszállt – búcsú Deák Gyöngyitől
- 22 Elhunyt Vajna János nyugalmazott rádiós
- 23 Eredményhirdetés: Pályázat a jövő újságíróinak

Címlapfotó: Kolozsvári Rádió

romániai magyar sajtó
Alapítva: 1993

Kiadja a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete
Felelős kiadó, felelős szerkesztő: Rácz Éva elnök
Postacím: 540027 Marosvásárhely – Tg. Mureș, Tusián utca 5. sz.
Web: www.mure.ro. Telefon: 0365-402-538. E-mail: mure@mure.ro
Szerkesztette: Szűcs László. Műszaki szerkesztő: Benkő J. Zoltán.
Készült az Europrint Nyomdavidálatnál, felelős vezető: Derzsi Ákos

Minőségi szakmai közvélekedés

A komerciális, aprofesszionális, literaturizált – 1998-ban készült *Magyar Tivadar* felmérése az erdélyi magyar médiáról, amit akkor még bátran hívhattunk (és hívtunk is) egyszerűen csak sajtónak. És ma mi van? Húsz év eltelt, ez biztos. De az, hogy jelentős változás állt volna be, az nem. Vegyük sorra.

Akomerciális, azaz nem áll mögötte gazdasági tőkeerő. Hallom-olvasom a közösségi médiában (ami a felmérés óta elmúlt 20 évben jelent meg), hogy új rádió jelenik meg Nagyváradon. Elámulok, pedig emlékszem, amikor egy akkori rádiótulajdonos azt mondta úgy tíz éve, hogy „tudtam, hogy jó üzlet, de nem tudtam, hogy ennyire!” – azóta eladni kényszerült tulajdonosi részét. S még mindig ámulok, pedig tudom, hogy a korábbi tulajdonosa által kegyelemkenyéren működtetett stúdiót adtak-vettek, és csak szurkolni tudok, hogy az adások minősége, a műsorok tartalma jobb legyen, mint korábban volt. Ámulok, pedig tudom, hogy a tulajdonosnak jogában áll nem csak médiát alapítani, de kiadványt megszüntetni is, akár legnagyobb keresztény ünnepek környékén, egyetlen virtuális tollvonással, az előzővel megegyező városban. Szóval, miközben előadásom hallom, hogy 2000 tájékaán médiarobbanás tanúi lehettünk az internet megjelenésével, és valóban akkor és ott indítottunk portált amikor és ahol akarunk (lásd az erport.ro esetét), én vállalom: nem hiszem, hogy ma lenne olyan vállalkozó, akit könnyű meggyőzni, hogy minőségi (mondom: MINŐSÉGI) médiába fektessen be, megbecsülje a szakmai hozzáértést, és türelemmel várja a hasznót. Sokkal inkább azonnal és rengeteget kell termelni, általában szakmai és anyagi megbecsülés nélkül ebben a szakmában, amelynek ma nincs semmilyen fogódzója ahhoz, hogy kit szabad és hogyan beengedni a porondra.

Szóval: aprofesszionális. De miért ne lenne az, ha az alulképzett munkaerőt lehet alulfizetni, a szakmai (mondom: SZAKMAI) továbbképzések egyébként is sok pénzbe kerülnek, felesleges kiadásokat generálva a működtetőnek, aztán ennek folyománya az, hogy aki ismeri képességeit és jogait, annak igényei, netán követeléselei lesznek – és már nem lesz olyan nehéz lecserélhető alkatrésznek nézni, mint korábban, amikor még csak a mondatok rejtelmét kellett elordibálni neki, hogy „fiam, a mondatnak legyen alanya, állítmánya és értelme”, aztán meg azt hiszi, pályázatot nyerhet az anyagával, aminek az elkészítési költségeit és műszaki hátterét a cég helyett ő maga biztosította, mert meg akar élni egy-két-három munkahelyéből, azzal a tudással, amit összegyűjtött.

S hogy ezt megoldja, elkezd olyan témáról írni, amiről a közvélekedés (mondom: a KÖZVÉLEKEDEÉS) szerint, mindenki tud – s most nem a focira gondolok). Így jutunk el a harmadik tünethez, hogy a literaturizált médiában sok olyan kulturális újságíró dolgozik, aki úgy él, mint a kommunista sajtó idején, nem foglalkozik politikával, mert akkor valaki odaszól neki vagy a főnökének, aki majd neki szól, hogy ebből még baj lesz, ha így folytatja és kötekedik és gondolkodik, mert azt megteszik egyébként helyette mások, és ez neki így lesz jobb. És valljuk be, ma is könnyebb elmenekülni az elől a konfliktus elől, hogy kolléga munkahelye megszűnik, s talán az enyém is, bármelyikünké, hisz mindannyian valamilyen függőségben dolgozunk nap mint nap. Ennek az ellenkezőjét sokan állították már előttem, de még senki nem bizonyította.

Vagy tévedek?

Rácz Éva

Kollégiumi polcokra költöztek a kolozsváriak könyvadományai

A kár a hűvösben melengető ajándék tavaszi napsütés pénteken reggel, éppen olyan hétágra szikrázósan nevetős örömmel húzták, tologatták, hurcolták, pakolták a könyvekkel teli dobozokat a Kolozsvári Rádió magyar szerkesztőségének munkatársai a Donát úti stúdióból. A leégett kommandói iskola könyvtárának pótlására hirdetett könyvgyűjtést a rádió – februárban aztán több ezer kötet gyűlt össze a Donát úton és a Szabadság szerkesztőségében. Sokan teljes könyvtárakat adtak át, sok háziolvasmány, szótár, meséskönyv, regény gyűlt, de értékes könyvritkaságokat is hoztak, mások a boltban vásárolt újdonságokat hoztak. A kommandói iskola könyvtára a sokféle szervezett gyűjtéseknek köszönhetően mára olyan gazdag, hogy akár egy városi iskolának is dicsőségére válna, így a kolozsvári adományok nagyobb része – az adakozók vágya szerint – más gyerekekhez kerül. Száznál több doboz ment elsőként Nagyenyedre és Magyarlapádra.

Rácz Éva rádiós szerkesztőt (a MÚRE elnökét) arról kérdeztem, hogyan jutott eszébe ez a könyvgyűjtődsi, s miért nem beszélt le magát róla azzal, hogy „ugyan, majd biztos valaki más gyűjteni fog, miért éppen nekem kellene?”

– Az ötlet akkor született, amikor megláttam a Bajai Könyvtár felhívását. S alatta a kérdést, hogy „Kolozsváron gyűjt valaki?” A kollégáknak, elsősorban Kristály Beá-

nak köszönhető, hogy nem beszéltem le magam. Mert első pillanatban azt mondtam, én beülök az autómba, s elviszem, ami összegyűl. Bea pedig azt mondta, ő kiáll a Főtérre két dobozzal. Persze, februárban. Aztán elgondolkodtam, hogy esetleg kellene engedély, ha nyilvános helyen gyűjtünk, mint kiderült, ez így is van. S közben tanakodtunk arról – már Ferencz Zsolttal hárman –, hogy jobb lenne zárt helyen gyűjteni. A következő „bűnös” Tibori Szabó Zoltán, aki azonnal igent mondott a kérésre, hogy a Minerva házban kapjunk valahol menedéket a könyveknek. Azt hiszem, innen már nem volt menekvés. Aznap elkészült a felhívás, másnap a rádiószpot, aztán a mégjobb szpot, majd harmadnap az újabb változat, amibe már a Marosvásárhelyi Rádió is belekeült... S azon kaptuk magunkat, hogy 3 nap alatt 1200 kötetünk lett – mondja sajtós kollégám, aki pénteken reggel fél tízkor még a rádióban beszélt, és öt perc múlva velünk együtt dobozolt.

Egészen gyorsan kiderült, hogy a mikrobusz és a három személyautó korántsem lesz elég. Az ablakok szintéig pakolt kisbusz már rogyadozott a súly alatt, és még legalább ugyanannyi doboz várakozott a lépcsőkön. És így lett „cégéres” a karavánunk: csatlakozott a rádió kék-fehér felíratával ellátott utánfutós autó. Igaz ugyan, hogy Enyed előtt már azon is kiütköztek az izzadságcseppek – szerencsére egyszerűen orvosolható – műszaki tünetei, de így már minden doboz eljuthatott oda, ahova szánták.

Nagyenyed: Megússzuk a matekórát!

Nagyenyeden már vártak: a Bethlen Gábor Kollégium 650 diákjából azonnal ott termett egy népes csapat, így mi, írott és rádiós, tévés sajtósok dobozcipelés helyett sorra faggathattuk a diákokat, az igazgatót, a könyvtárost. Aki még nem járt ott a nyár óta, és esetleg korábbi beszámolóinkat sem

Fotók: Rohonyi D. Iván

olvasta, azok kedvéért elmondom, hogy a nagyenyedi kollégium egy hatalmasan merész, többmillió eurós projekt keretében teljes felújításon esett át, minden egyes kőcokája, lépcsőfoka talán még az eredeténél is szebb finomsággal szépült meg, de még az udvarán minden egyes fűszál is újdonság. Az egész épület hangulata ma is ugyanolyan oxfordi, mint amilyennek a nyáron láttuk. A folyosók akkor még kopár falait a földszint egy részén a kollégium évszázadairól regélő egykori fekete-fehér fényképek borítják, letűnt korok és jövődöbéli generációk közötti kapocsként lakályossággá szelídítve a pazar épület komoly eleganciáját. Itt siettek libasorban az enyedi diákok a nagy doboz könyvekkel. Volt köztük, aki inkább afeletti örömeiben suhant súly alatt is centire a földtől, hogy megússza a matekórát (vagy inkább egy szekundát...?), de olyan is, aki nem bírta kivárni, míg minden doboz beke-
rül, és máris fellapozott egy kötetet.

A nagyenyedi kollégiumnak két könyvtára is van, a dokumentációs a levéltári, régebbi kiadványokat őrzi, a háziolvasmányok és ifjúsági irodalom az általános könyvtárban kölcsönözhető. 35 ezer könyv között mégis az utóbbiak vannak elnyűttebb állapotban, magyarán a kötelezőket már-már rongyosra olvasták, a jobb példányokra várakozni kell, és hát egy-egy osztály nagyjából egy időben olvasná ugyanazt a Jókait vagy Móriczot. Ide főleg ilyen könyveket válogattak a rádiósok az adományozottakból, de a mintegy 80 dobozba természetesen másféle kötetek is kerültek. Ercsey Etelka könyvtárosnak bőven lesz dolga a válogatással, kartotékolással, néha a diákok segítik. A könyvtárat egyébként nem csak a tanulók használhatják, főleg vendiákok, nyugdíjas pedagógusok szoktak visszajárni.

Autóra kerülnek a kolozsvári könyvadományok

– Pár éve a könyvtár könyvadományokból gyarapodik, régóta nem volt pénzádomány, amit könyvvásárlásra fordíthatnánk. Legutóbb ezelőtt 4-5 évvel a tanfelügyelőségtől kaptunk e célra pénzt, abból háziolvasmányokat vettünk – mondja a könyvtáros, akitől azt is megtudjuk, hogy a kortárs irodalom ritka az adományokban. Rumini egy sincs például, Varró Dani sincs az enyedi könyvtárban – amely egyébként az ötvenes években alakult meg, mint kiderült, addig minden osztálynak saját külön könyvtára volt. Ercsey Etelka rengeteg rendezvényről mesél, amelyekkel a könyv, az olvasás felé próbálják csalogatni az ifjúságot: – Szeptemberben a népmese napjával kezdődnek rendezvényeink, október az iskolai könyvtárak hónapja, akkor különféle eseményeket szervezünk, amelyeknek valamilyen köze mindig van az olvasáshoz is, bekapcsolódtunk a felolvasómaratonba, tegnap Arany felolvasás volt a hetedikeseikkel – sorolja, és megtudjuk, hogy könyvbazárt is szoktak szervezni, aki nagyon szeret olvasni és nincs lehetősége vásárolni, az ott juthat könyvekhez.

Közben kicsengetnek, diákokkal telik meg az udvar, a folyosók, készülnek a szombati Bethlen bálra, amely már sokéves újabbkori, és igen népszerű hagyománya a kollégiumnak: tulajdonképpen szalagavató, nagykorúsítás, a lányok menyasszonyi ruhában, a fiúk öltönyben társasági táncokkal mutatkoznak be. Indulunk Magyarlapádra.

Az áthaladó közúti forgalom Nagyenyedet sem kíméli, itt még kerülőút sincs, mint például Kolozsváron. Pénteken két óra körül araszolgatunk a főúton, mígnem a vasútállomás irányába kanyarodunk, és innen már szabadon autózhatunk tíz kilométert a

(folytatás a következő oldalon)

Lerakodás Nagyenyeden

Kovács Péter egy doboz
könyvvel

Kollégiumi polcokra költöztek...

(folytatás az előző oldalról)

➤ népzene szeretetéről, néptánc táboráról híres Magyarlapádig. A mintegy ezres lélekszámú református községben néhány éve jutottak a gyermeklétszám-apadás felismerésének arra a szintjére, amelynek eredményeképpen tavaly ősszel megnyitották a Magyarlapádi Szórványkollégiumot. Hét környékbeli faluból járnak ide a gyermekek, hétköznap húszan laknak a világos, maciságyneműhuzatos (a rádiós kolléganőknek ez nagyon tetszett!) bentlakás külön fürdőszobás hálóiban, ebédlővel-konyhával felszerelt épületében. A lépcső mellett sötétzöld szekrény, a fapolcokon tiritarka házipapucsok sorakoznak gazdáik vasárnap esti visszatérésére várakozva. De ezt már mind később látjuk, előbb a papilak melletti gyülekezeti házba hordjuk a dobozokat, mintegy harmincat. Itt aztán igazán nagy szükség van rájuk, hiszen a könyvesszekrényeken legfeljebb három polcnyi kötet sorakozik, a bentlakásba csak néhány könyvet vittek át, ami pedig az iskolában van, azt a tanítók használják. Nos, a kolozsvári adományozóknak köszönhetően most már bizony azon kell törniük a fejüket, hogy újabb könyvespolcokat szerezzenek...

– Sohase képzeltük, hogy nem fog elférni a könyv. Az iskolának van könyvtára, ott a tanítónénik használják inkább, de azt szeretnénk, hogy a gyerekek kezébe, esténként is jusson könyv – magyarázza Sipos Margit, a szórványkollégium gondviselő tanára, ahogyan magát meghatározza, hiszen, mint mondja, igazgatni nem szereti az embereket, inkább a gondjukat viselné. A szórványkollégium délutáni iskolát is kínál a

0–6. osztályosoknak, akik délután háromtól ötig itt tanulnak. Sipos Margit szerint a lapádi iskolában összesen száznál több diák tanul, a közeli Magyarbecén is van 20-25 tanuló az elemiben. – Csökkent a létszám az előző évekhez képest, de most növekedési hullám következik, abból ítélve, hogy hány kismama sétál az utcán – állapítja meg nevető bizakodással, és kérdésemre elmondja, rajztanárra lenne szükségük és szakképzett pszichológusra, akihez a kollégiumi gyermekek a kérdéseikkel fordulhatnak. Visszakanyarodva a könyvekre...

– Vannak könyvszerető emberek a faluban. Nagyon szép dolognak látom, hogy azok, akik már ráérnek arra, hogy olvassanak, megtegyék. Én például a nagyanyámnak nem győztem hordani otthonról a szomszéd házba a könyveket, mert olyan gyorsan olvasta – mondja a gondviselő tanár, és következő mondatával ismét a szórványkollégiumnál tartunk: – Nagyon jó érzés nekünk is bejönni ide, valahogy úgy van, hogy már mindjárt jobban vágyunk ide, mint haza. Minden eseményt együtt ünnepelek, születésnapokat, karácsonyt, a Mikulást együtt vártuk, otthon más, ott csak egy-két gyermek, de itt sokan vannak. Nagyon tudnak örömet okozni mindenkinek, és mi tudunk örömet okozni annak, amikor felénk szaladnak...

Reménykedjünk, hogy a kolozsvári adománykönyvekben is sok örömet leli majd magyarlapádi kollégista, nanók, apók, nyugdíjon innen és túl. A könyvosztogatásnak még koránt sincs vége: Kommandón kívül Zsobokra, majd Temesvárra is jut a dobozokból.

Kerekes Edit

(A Szabadság tudósítása alapján)

Van vagy lincs?

Mármint van-e sajtószabadság és az újságírónak van-e szabadsága? Mert lincshangulat, az bizonyosan van, azt könnyebb felismerni a tünetek alapján. De miért érdekel ez engem?

Elsősorban azért, mert újságíró vagyok, abból élek, hogy tájékoztatok, véleményt mondok, hogy a médiafogyasztót eligazítsam a világban – azt mondják, ez a média szerepe, értelme, s hiszem, hogy ez fontos. Szóval, újságíróként mindentől, ami a szólásszabadság korlátozását érinti, kigyulad a képzeletbeli vészjelző lámpa a valóságos fejemben. Ilyen volt az az eset is, amikor megtudtam: január elsejétől a kiadó megszünteti az Erdélyi Riport (korábban nyomtatásban is megjelent hetilapból eddig megmaradt) internetes portált. Hogy lehet ez? Kérdeztem naivan, s nem értettem, mi olyan drága egy internetes portálban, ahol – amint azóta kiderült – egyetlen alkalmazott dolgozott, mindenki más csak cikkdíjat kapott, hogy gazdasági okokra hivatkozva szüntették meg.

Itt jön a másodsorban: azért érdekel a sajtó és az újságíró szabadsága, mert a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) tagjaként azt is feladatomnak tekintem, hogy a kollégáimmal szolidaritást vállaljak.

S ha ma ők veszítik el a közlés lehetőségét, nekem illene tennem valamit, legalább hümmögjek hangosabban, mert ha holnap tőlem vonják meg a lehetőséget, talán ők is tesznek majd értem valamit, talán ők is hümmögnek majd egyet.

S akkor a harmadsorban. Három és fél éve a MÚRE elnökeként azt is dolgomnak tekintem, hogy a médiát érintő folyamatokat kövessem, értem, terjesszem. Nem azért, mert a MÚRE mindent meg tudna oldani. Sokkal inkább azért, mert szükségesnek tartom a szakmai fórum létét és működtetését, azt, hogy időnként keretet és alkalmat adjon találkozásokra, beszélgetésekre. Mert ha megoldani nem is tudunk mindent az egyesületben, és nem is tudunk minden szakmabelit megvédeni (hogy miért nem lehetünk szakszervezet, azt talán máskor), fontos, hogy megvitassuk a kialakult médiahelyzetet, alkalmat adva az érvelésekre, vélemények ütköztetésére.

Egy ilyen találkozót sikerült megszervezni úgy 10 nap alatt az elmúlt hétre, sokak által diagnosztizáltan lincshangulat közepette. Az elvárás hatalmas volt, az érdeklődés mérsékelt, de talán nagyobb, mint egy tudományos konferencián, a meghívottak hol mérsékelték, hol radikálisak, a hozzászólók hol visszafogottan gonoszak, hol elfogultan hangosak.

Főszerkesztőket, vezető vagy felelős szerkesztőket és (egyszerűen) szerkesztőket hívtunk meg a beszélgetésre, amely-

Rácz Éva, Újvári Ildikó
és Szűcs László

Fotók: Antal Szabónia

(folytatás a következő oldalon)

Van vagy lincs?

(folytatás az előző oldalról)

➤ hez a keretet és a helyszínt a Magyar Tudományos Akadémia Kolozsvári Akadémiai Bizottsága (MTA-KAB) által idén is megszervezett Erdélyi médiajelentés (2017) című tudományos konferencia biztosította. Első körben a meghívottak fejtették ki álláspontjukat a címben foglalt szabadságokról, majd kérdésekre válaszoltak. A végén pedig, amint várható volt, a hozzászólók egymás gondolataihoz szóltak hozzá, emlegetve például a hazai politikusok kommunikációs készségeit is. Nem teljes beszámoló következik.

Újvári Ildikó, a *Szabadság* főszerkesztője hangsúlyozta: lapjuk kerüli a szenzációhajhászt, és elsődleges szempontnak tartják az olvasók hiteles tájékoztatását. Szerinte ma már lehet írni bármiről, illetve mindenről lehet amiről szabad, mert ugyanakkor fontos a törvény betartása. Megfogalmazott dilemmái közül most csak egy: mit kezdünk a féligazságokkal?

Rostás Szabolcs, a *Krónika* vezető szerkesztője szerint, egyre aggasztóbb a nyomtatott lapok helyzete, mert nehéz a terméket eljuttatni az olvasókhöz. Ugyanő mondta: „aki erre a pályára áll be, néhány illúzióval le kell számoljon”. S azon is tanakodott kicsit, mi van akkor, ha valaki azért mond el bizalmasan valamit, mert közölni akarja?

Cseke Péter, a *Maszol.ro* portál főszerkesztője kifejtette: bár közjogi értelemben a sajtószabadság garantált, az újságírókat nem védi az alkotmány, mert más törvények felülírják. Igaz, az állam nem szólhat

bele, mi alapján vesznek fel vagy dobnak ki újságírókat. Mégis, szerinte az újságírónak három lehetősége van: más pályát választ, az irányultsága alapján választ lapot (és kiadót) vagy másvéleményű lapnál próbál fennmaradni. Nem egyszerű a döntés.

Balázsi-Pál Előd, a *Transindex.ro* portál főszerkesztője azt mondta, számára is kérdés, hogy mennyire tud működni a romániai magyar média piaci alapon. Kifejtette: a pályázatok rendszere átláthatatlan, egyeseknél vállalt, látszik, másoknál nem nyilvánvaló a támogatás – vagyis szerinte a romániai magyar média nem önfenntartó, ami függőséget okoz. Ugyanakkor kifejtette: a többpártrendszer (több hazai magyar párt megjelenése) paradigmaváltást eredményezett. (Erre később visszatérve, eggyel alább megszólalónk azt mondta: szerinte nincs hazai magyar többpártrendszer.)

Fall Sándor, a *Főtér.ro* szemleportál szerkesztője elmondta: náluk teljes a véleményszabadság, 3 év alatt meg sem próbálták befolyásolni. Fő céljuk, hogy ne hazudjanak, viszont a tartalom ne legyen unalmas, tetszen az olvasónak. Utóbb kiderült: sokunkban megfogalmazódott a kérdés, hogy média-e az, amit a portálon „csinálnak”, ha már jellemzően kevés közte a saját tartalom.

A nap poénja szerintem Szűcs László szájából hangzott el: „soha nem voltam olyan szabad, mint ebben az egy hónapban” – mondta a megszüntetett *Erdélyi Riport* (ha van ilyen szó) munkafogyottá vált főszerkesztője. Szerinte torz médiapiaci viszonyok között élünk, és a lapok 90%-a „bebukna” valós versenyben. Úgy vélte, a támogatáspolitik

Demény Péter, a *Látó* szerkesztője is szót kért a vitában

tika nem működik jól, az öncenzúra viszont igen... Emellett, fájlalta a hazai médiában a szakmai színvonal egyenetlenségét, a nyelvi silányságot, és kiemelte a továbbképzés szükségességét, különösen a helyi rádiók és lapok esetében. A százalékokra reflektálva: gyors és nem reprezentatív helyszíni (kézfelemeléssel végzett) felmérés alapján kijelentem: a teremben lévők mintegy harmadának van valamilyen médiatartalomra előfizetése, egyeseknek többre, de ez biztosan nem elég a média fenntartásához. Eltartásához.

S akkor a vita. Legfájdalmasabb számomra az volt, hogy ennyi fő- és vezető szerkesztő körében hallottam többször is a kijelentést: a kiadónak joga van megszüntetni a lapot.

Megjegyzés. Nyilván, mindenki az *Erdélyi Riport* kiadójára gondolt abban a pillanatban. Nos, a Progress Alapítvány képviselője, Nagy Debreczeni Hajnal elfogadta a meghívást a tanácskozásra, majd, tekintettel arra, hogy az asztal körül kizárólag újságíróként dolgozók ültek, javasolta: egy következő kerekasztal-beszélgetésen a kiadókat hívjuk össze, s akkor ő is szívesen részt vesz a beszélgetésen, most viszont inkább legyen jelen a *Maszol* főszerkesztője. Mert ez a kiadványuk megmaradt – teszem hozzá már én.

S vissza a megszüntetéshez. Ami nem hangzott el: a kiadó megteheti, hogy megszünteti a lapot, de ez nem szerencsés.

Csakúgy, mint az, hogy a mecénások (amint Demény Péter kifejtette), megtehetnék, mégsem teszik meg, hogy támogassák például a médiát (de általában a kultúrát sem).

Elhangzott viszont, hogy lehet projekteket benyújtani, pályázni, abból fenntartani sajtótermékeket, s ez a feltétlen függetlenség záloga. Ez biztosan működhet, s Erdélyben látszólag működik is: ez az *Átlátszó Erdély* nevű blog. Másról még nem tudunk, hiszen a volt *Erdélyi Riport* csapata nevét *Erportra* változtatva blogfelületen publikál ugyan, de egyelőre vállaltan társadalmi munkában írnak a szerzők, azaz: senki nem fizet nekik. Vannak kétségeim, hogy működne-e szerkesztőséggel, folyamatosan és pusztán csak pályázatokból a média, de alig várom, hogy kétségeimet valaki eloszlassa.

Ilyesmikről szólt tehát a pénteki beszélgetés, amelynek végén Szilágyi N. Sándor professzor összefoglalta: „A probléma azonosításáig még csak-csak eljutunk, de utána mintha megrántanánk a vállunkat: de hát, mit csináljunk? Ez van!” Szóval, a sajtó helyzetét – amint várható volt – nem oldottuk meg együttünkben. Meggyőződéseim, hogy nem is vagyunk elegendek mi, újságírók ahhoz a reformhoz, amelyet többen áhítanak: széles körű társadalmi vitán kellene keresztül esnie annak a javaslatnak is, amely – hogy saját szakmámnál maradjak – például a sajtófinanszírozásokat átláthatóvá tenné, főleg azért mert nem csak a sajtóról, de a kultúra minden ágáról szó van, az egész erdélyi magyar közéletet szeretnék átalakítani a reformerek.

S ha már ennyi idő után írok a találkozóról, ejtsek szót azokról a kérdésekről és véleményekről is, amelyekkel azóta kerestek meg, vagy amelyek azóta fogalmazódtak meg bennem.

Nem volt értelme az egésznek. Azért, mert nagyon sokakat nem is érdekel mások véleménye, meglátása, szempontrendszere erről a témáról (sem), nem is azért jöttek oda, hogy meghallgassák. Többek meglátása szerint, voltak, akik azért jöttek el, hátha megtalálják A Bűnöst, azt, aki egyszemélyben okolható mindenért, ami a sajtóban, sőt, még azon is túl történik jelenleg – s netán azért is, ami elvezetett idáig politikumot, sajtót, közéletet. Állítom: ha más nem, az is eredmény, hogy akik eljöttek, ott a helyszínen elkezdünk virtuális pofozkodás és egymás vádolása helyett: valóban beszélgetni.

(folytatás a következő oldalon)

A kolozsvári sajtóvita résztvevői

Van vagy lincs?

(folytatás az előző oldalról)

Elfogadunk féligazságokat. Ezt az tükrözi legjobban – s ezt tekintjük az én hibámnak is moderátorként – hogy elmondtuk: a kiadó megteheti, hogy bezár egy lapot, de nem mondtuk el, hogy ettől ez még nincs rendben. Nem mondtuk el, hogy az újságíró száját ma már távolról sem képzelheti befogni az, aki felmond neki, bármilyen indokkal. A beszélgetés után odajött hozzám egy kolléga, s azt mondta: ő megélt baráti és ellenséges kiadót is már egy lap vezető újságírójaként, és az a véleménye, hogy a kiadó igazán a főszerkesztő megválasztásával kellene irányvonalat szabjon a lapnak. Kár, hogy nem előtte mondta el, mert megkérdeztem volna erről is a felelős, vezető és főszerkesztőket. Talán majd legközelebb.

Szó esett itt fennebb blogokról. Nem én találtam ki, de szeretem a hasonlatot: ahogyan nem minden sajtótermék, ami publikációként a nyomdát elhagyja, nem egyértelmű az sem, hogy minden médiatermék volna, amit az interneten közzétesznek. Vagyis: a blogot, amely alkalmanként frissül, annak függvényében, hogy milyen hatások érik a szerzőt és mennyi ideje van írni, amely elsősorban nem tájékoztat, hanem véleményt mond, nehezen tekintem teljes médiaterméknek, akkor is, ha újságíró vezeti azt az internetes naplót.

Hasonlóképpen, amit a közösségi médiában elmondunk, az csak abban különbözik a beszélgetéstől vagy a falusi kisdobos munkájától, hogy nem is kell hozzá egymás szemébe nézni (sem egymás fülébe dobolni), s ezért sokan sokkal többet engednek meg magunknak. Attól, hogy sokan olvasók, még nem lesz média (azt úgyis egyre kevesebben olvassák), és attól, hogy kevesen lájkolják, nem kell elkeseredni, mert a tanácskozáson is elhangzott, hogy sokan, főnökeiktől félve, nem merik megnyomni a gombot, csak privát üzenetben gratulálnak – ha meg merik tenni egyáltalán. Azóta két kolléga köszönte meg, hogy a Facebookon zajló megvitatásokról szót ejtettem, nyilván, mindketten azért, mert nem hisznek a virtuális közösségi közösségekben. Én sem feltétel nélkül. Alkalmasnak tartom sok mindenre a közösségi médiát, a beszélgetés élő video közvetítése is mutatja, hogy használjuk, amire lehet, s amikor kell. De nem hiszem, hogy valaha valós érzelmeket tudunk

átadni és valós beszélgetést tudunk folytatni azáltal, hogy egymás LCD-jébe nézünk. (Vagy egymás webkamerájába?)

S akkor hogyan tovább?

A történet folytatódik. Folytatódnia kell, mert valóban nagy változások előtt áll a média koncepciója. Divat azt mondani: paradigmaváltás előtt állunk. Pontosabban nem előtte, hanem benne állunk a közepében, már ebben a pillanatban. Példának azt szoktam felhozni, hogy már az sem egyértelmű, hogy elválasztható volna a média írott és audiovizuális része, hiszen rádiószerkesztőként például az elhangzott műsorok részleteit vagy egészét átszerkesztjük webes felületre, és bár felhasználjuk a hangfelvételt is, a végeredmény sokkal közelebb áll az írottához, mint az audiovizuálishoz. De mondhatnám azt a példát is, hogy a blogger/vlogger napi rendszerességgel is közzölhet, szinte mintha újságot írna, kutatások mutatják, hogy népszerűségük egyre nagyobb, mégsem egyértelmű, hogy ez „újságírás” (mass-média), mert hiányzik a klasszikus meghatározás szerinti gazdasági célú közzététel. Igen – mondhatnák – de mit tegyünk azokkal, akik már bizony reklámoznak is az oldalukon, s ebből kereset-hoz jutnak? A választ nem tudom, de erről is folynak vitáink.

Sokszor elmondtam: a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete nem tud mindent megoldani. De részt kíván vállalni mindannak megoldásából, ami az újságírókat, a médiát érinti. Legyen az etikai (ön)szabályozás, hatósági médiaszabályozás módosítása (urambocsá, akár a médiafogyasztó érdekében), szakmai képzés és továbbképzés, újságírói pótnyugdíj, az újságírók státusának meghatározása – és még sorolhatnám. S mindezt a munkát könnyebb akkor végezni, amikor vannak támogatók. S most elsősorban nem azokra gondolok, akik az anyagi keretet adják a pályázatokon. Ők is fontosak, de sokkal fontosabbak azok – belső tagok vagy külső partnerek – akik hajlandók velünk együtt kidolgozni olyan tervezeteket, amelyek jobba teszik a valóságot, szabadabbá a sajtót.

S hogy miért került a címbe a lincs? Hát, az elején sugalltam: biztosan nem azért, mert mostanában olyan hangulat nincs.

Rácz Éva

(A szerző a MÚRE elnöke, a Kolozsvári Rádió szerkesztője)

Új elnököt választott a MÚOSZ

Hargitai Miklóst, a *Népszabadság* korábbi és a *Népszava* jelenlegi munkatársát választotta elnökévé február végi tisztújító küldöttgyűlésén a Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ). Az új elnök reméli, hogy a tisztújítással új fejezet kezdődik a több mint háromezer tagot számláló, 121 éves múltú szakmai egyesület életében.

A legnagyobb magyarországi sajtószakmai szervezet új elnöke négy jelölt közül a szavazatok több mint háromnegyedét szerezte meg a küldöttgyűlésen. Munkáját két alelnök, egy tiszteletbeli elnök és nyolc tagú elnökség segíti. A MÚOSZ alelnöki posztját Gönczi Mária, a szervezet Helyi Lapok Szakosztályának elnöke, valamint Trom András, a Kül- és Biztonságpolitikai Szakosztály elnöke töltheti be. Az új elnökség tagjai: Acsay Judit, Bánkúti András, Danó Anna, Doros Judit, Eötvös Pál, Kékesi Zsolt, Kleer László és Palugyai István lettek. Az elnökség megbízatása négy évre szól.

A küldöttek elsőpr többséggel választották a szervezet tiszteletbeli elnökévé Keleti Éva fotóművészt. A MÚOSZ egyik legfontosabb testületét, a sajtóetikai kérdésekben eljáró Etikai Bizottságot mostantól N. Kósa

Judit vezeti. A MÚOSZ Felügyelőbizottsága elnökévé a küldöttek Karsai Gábor közgazdászt, a GKI Gazdaságkutató Zrt. vezérigazgató-helyettesét választották.

– Olyan érdekképviselési munkát szeretnék végezni, amely újra értelmet és értéket ad a MÚOSZ-tagságnak, amely érdemben képes hozzájárulni az újságírók – különösen a vidéken dolgozó kollégák – élet- és munkakörülményeinek javulásához, a média alkotmányos és törvényes működésének helyreállításához, az újságírás presztízsének rehabilitálásához és a jelenleg tapasztalható tömeges érdeksérelmek orvoslásához – írta előzetes programjavaslatában Hargitai Miklós.

Az újságíró-szövetség új elnöke bízik benne: ha a médiában dolgozók megtapasztalják, hogy a MÚOSZ rendszeresen fellép értük és a szakmáért, az megnövelheti a szervezet vonzerejét a passzív és a fiatalabb kollégák körében is. Hargitai Miklós úgy véli: a társ-szervezetekkel, más újságíró-szövetségekkel szoros együttműködésre van szükség a közös érdekek és szakmai, etikai alapelvek, valamint a közösen megkövetelt jogi keretek mentén. A szakmai szervezeteknek pedig tevékenyen kell részt vállalniuk a médiaszabályozás jogi környezetének átalakításában.

Hargitai Miklós, a MÚOSZ új elnöke

Aranytoll-díjak 2017

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége és a Sajtószakszervezet március 14-én tartotta sajtónapi ünnepségét. A magyar sajtó napja alkalmából – melyet 1990 óta ünnepelnek az 1848. március 15-i forradalom évfordulóján – az életműdíjnak számító Aranytoll mellett három szakosztály díját is átadták. A rendezvényt előadásával megtisztelte Szilágyi Tibor színművész és Kukorelly Endre író, költő, újságíró is. A házigazda M. Lengyel László, a Sajtószakszervezet társelnöke volt.

Aranytoll

A MÚOSZ Elnöksége és Választmánya 1978-ban határozta el, hogy több évtizedes újságírói pályafutásuk alatt érdemes és kiemelkedő munkát végzett kollégáknak életműjük elismeréseként Aranytollat adományoz. A díjat minden évben a magyar sajtó napján adjuk át az e célra létrehozott Aranytoll Bizottság javaslata és a szövetség elnökségének közös döntése alapján. Idén hat kollégánknak, köztük egy határon túli újságírónak adta át az Aranytoll-díjat dr. Bálint György, az Aranytoll Bizottság elnöke és Hargitai Miklós, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének elnöke.

Rácz Éva
gratulál Szabó Zsoltnak

Díjazottak:

Bársony Éva

Méltatta: Mészáros Márton kulturális újságíró (laudáció)

dr. László Ágnes

Méltatta: Frank Iván aranytollas újságíró, szerkesztő (laudáció)

Léderer Pál

Méltatta: Trom András, a MÚOSZ alelnöke, aranytollas újságíró, a Kül- és Biztonságpolitikai Szakosztály elnöke (laudáció)

Szekeres István

Méltatta: Bruckner Gábor, az *UtánpótlásSport* honlap főszerkesztője, a MédiaBook Kiadó ügyvezetője (laudáció)

Vince Mátyás

Méltatta: Keleti Éva, a MÚOSZ tiszteletbeli elnöke, Prima Primissima-díjas, érdemes és kiváló művész (laudáció)

dr. Szabó Zsolt

Méltatta: Rácz Éva, a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének elnöke (laudáció)

A 2017. évi Aranytoll díjasok Hargitai Miklós (bal szélén) és Bálint György (jobb szélén) társaságában

Szabó Zsolt laudatiója

Már csak agyon kellene csapni engem, mert locsogó vén szószátyár lesz a végén belőlem – mondta mai díjazotunk, amikor írása hosszabb lett a vártnál.

Szabó Zsolt Kolozsvárt született, 1946. május 29-én, s azt mondja, édesanyja emlékei szerint attól indult neki a világnak, hogy a cipőgyár munkásai összeverekedtek a magyarellenes tüntetést szervező román egyetemistákkal, és bizony sok forró diákfej bánta a kemény munkásoktól. A Babeş-Bolyai Tudományegyetemen szerzett oklevelet. Magyartanár, de volt – és ma is az – újságíró, szerkesztő, irodalom-, sajtó- és művelődéstörténész. Volt a romániai magyar pionírlap, a Jóbarát kolozsvári munkatársa, majd könyvtáros, illetve a rendszerváltás idején a Kriterion Könyvkiadó kolozsvári fiókszerkesztőségének munkatársa, főképp néprajzi kiadványok gondozója, illetve, az Erdélyi Magyar Szótörténeti Tár szerkesztő munkatársa.

1991-től, kerekén 22 éven át, a kolozsvári közművelődési havi lap, a Művelődés, melléklete, a Könyvesház és a kiadásában megjelent könyvek főszerkesztése kötötte le ideje nagy részét. Emellett, 1995-től a nagyváradi Ady Endre Sajtókollégium óraadó tanára, majd 1998-tól a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kara Újságírói Tanszékének adjunktusa, 2014-es nyugdíjazásáig docense. 2005-ben tagozatvezetőként megszervezte az újságíró szakos diákok az-

óta is működő magyar nyelvű magiszteri képzését. Megjelentek önálló kötetei, és írt vagy háromszáz cikket, tanulmányt, gondozott több mint kétszáz kötetet. Újságíró egyesületünkben éveken át foglalkozott etikai ügyekkel a MÜRE BB tagjaként.

Otthon van Erdélyben, legkisebb zugait is nevének szólítja.

Hogy mit mond, amikor elsőéves hallgatói életük első írásaival jelentkeznek nála, nem tudom. De azt tudom, hogy amikor az idei erdélyi Aranytoll-díjas nevét boldogan világgá kürtölte a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete, elkezdtek ismerős nevek megjelenni a közösségi médiában a lájkolók, a gratuláló hozzászólók között. Akikkel együtt koptattuk az egyetem padjait Zsolt bátyánk óráin, akiknek nevét az általa szerkesztett *Művelődés* című folyóiratban olvashattuk szerzőként, akiknek könyvei megjelentek kiadásában, akikkel együtt ismertük meg Kolozsvár magyar emlékeit, akikkel közös kiránduláson – főleg Sztánán vagy Torockón – magyar népdalok százait hallgattuk-énekeltük.

S most nem nézhetek rá, mert tudom: csak néz maga elé, s ismét azt kérdezi: mint akkor, amikor a jelöléséről értesítettem, hát bántottalak én?

Igen, Tanár Úr, sokszor, sokunkat, mindezekkel. S agyoncsapás helyett köszönjük!

(Rácz Éva laudatiója elhangzott 2017.

Március 14-én a MÚOSZ és a Sajtószakszervezet budapesti sajtónapi ünnepségén)

NYELVVÉSZ – MAGYARI SÁRA ROVATA

Intelligens vagy okos?

Az egyre bővülő digitális világ – nem merném fejlődőnek nevezni –, új szavakat, kifejezéseket is meghonosít. Ezeket főként az angol nyelvből fordítjuk, megpróbáljuk magyarosítani őket kisebb-nagyobb sikerrel. A médiában is gyakran találkozunk ilyen újkeletű szóösszetételekkel: van, amit átveszünk magyarországi kollégáktól, van, amit itt helyben alkotunk meg. Aztán lesz belőle valami.

A minap találkoztam az alábbi kifejezésekkel: Temesvár intelligens város lesz. A cikk szerzője elmésen odaírta zárójelben, hogy digitális, hiszen érezhette, hogy ezt pontosítani kellene. Nem tudhatta, hogy a smart city kifejezést magyarul okosvárosnak nevezzük inkább. Egy másik helyen az Okos Doboz, illetve OkosDoboz összetételt látjuk, mely egy digitális taneszköz-portál a smart box tükröfordításaként.

Érdekes, hogy néhány évvel ezelőtt az okos jelzőt főként emberekre használtuk (okos gyerek, okos ember), esetenként helyzeteket, állapotokat minősítettünk így (okos lépés, okos húzás), néha kedvenc állataink kapták meg ezt a jelzőt (okos kutya, okosló). Aztán egyszer csak megjelent az okostelefon eszközként is, összetett szóként is. Azóta pedig egyre több neologizmusban (új szó) használjuk az okos- előtagot. Minya Károly (magyarországi nyelvész) gyűjtéséből lássunk néhány példát:

okospolc: intelligens szoftver, amely segíti a kereskedők munkáját. Az áruház forgalmi adatai, valamint számos egyéb paraméter elemzése után megmutatja, mely termékeket hová érdemes elhelyezni a polcokon az eladás fokozása érdekében. A rendszer ismeri a termékek méreteit, ezzel elkerülhető a zsúfoltság, és a vásárlók is kényelmesebbnek érzik a bolti környezetet. Ugyanakkor a szoftver a fogyasztási adatok alapján jelzi, mikor érdemes utánrendelni, hogy elkerülhető legyen a túlzott raktározás, illetve a készlet idő előtti kifogyása is;

okostévé: olyan televízió, amely képes az internetre csatlakozni, lehet rajta elektronikus műsorújságot olvasni, filmet letölteni, valamint alkalmas online zenehallgatásra és internetes barangolásra;

okosfüzet: digitális füzet, amelybe tollal írhatjuk jegyzeteinket, rajzolgathatunk, majd egy gombnyomással feltölthetjük az oldalakat a felhő tárhelyre;

okosmelltartó: bionikus melltartó, amely lágy, intelligens szövetből készült, és jelet küld a melltartó szálainak. A darab tökéletesen illeszkedik a viselőjéhez, és ha az izmok megfeszülnek, erősebben tartanak, érzékeli a mellék mozgását, minél erőteljesebb, annál jobban tart.

A fenti minták is bizonyítják, hogy az okos melléknevünk egyre inkább szóösszetételek előtagjaként is használatos azoknak az új eszközöknek, alkalmazásoknak a magyar megnevezésében, amelyeket a digitális és mobilkommunikáció hoz létre. Helyesírásukban is egységesülés mutatkozik az egybeírás révén, hiszen ezekben az esetekben az egymás mellé kerülő két vagy több szó jelentése több, más, mint a tagok jelentésének együttese, azaz jelentésváltozásról van szó.

Az külön kérdés, hogy a fenti okosságok milyen hatással vannak életünkre: a tájékozódásra, a memóriára, az emberi kapcsolatokra stb. hogyan hatnak. De az is érdekes, hogy a jelentésváltozás hogyan reflektál, referál a közösség értékrendszerére, értékrendszeréről, az emberi magatartásról. Így tehát az, hogy Temesvár okosváros lesz, nem tölt el sem megnyugvással, sem boldogsággal. Sokkal jobban örülnék neki, ha okos város maradhatna.

Jelentésváltozás?

Azt szoktuk mondani, hogy a jelentésváltozás természetes folyamat a nyelvben. Akad mostanában a sajtó táján néhány izgalmas szó, kifejezés, amelyet egyesek így használnak, mások pedig amúgy. Nézzünk ebből néhányat betűrendben, egyáltalán nem fontossági sorrendben.

Cenzúra. A szótári jelentés alapján sajtótermékek, filmek stb. tartalmát politikai, vallási stb. szempontból előzetesen ellenőrző intézmény, hivatal. Vagyunk néhányan, akik úgy gondoljuk, vannak olyan intézmények, hivatalok, amelyek ma is

Okos kutyák részesei mindennapjainknak

cenzúráznak: politikai és vallási szempontok alapján. Nem előzetesen, hanem véglegesen és végtelenen is.

Független. Az értelmező szótárunk azt írja, hogy mástól nem függő, vele közvetlen kapcsolatban nem levő ennek a melléknevnél az alapjelentése. Másodlagos jelentésben másnak alá nem rendelt, ki nem szolgáltatott; eredeti, önálló, nem irányított. Harmadlagosan pedig a politikai, régies nyelvhasználatban: ellenzéki. Húha! Ez utóbbi jelentés azért lesz érdekes, mert ezek szerint – még szerencse, hogy csak régen – valamikor mindenki tudta, de legalábbis a szótárírók, hogy minden a politikától függ, ami pedig nem akar, nem tud vagy nem szeret a politikától függeni, az független lesz. Vagyis nem alárendelt? Esetleg önálló?

Szabad. A szótár szerint azt jelenti elsődlegesen, hogy (másokra nem káros) tevékenységében, magatartásában, (politikai) jogaiban nem korlátozott. Még azt is írja, hogy valakihez való kötöttségtől mentes, független; nem akadályozott, megengedett. Itt azért van egy kis bökkenő, mert azt is érdemes megvizsgálni, mit jelent az a kifejezés, hogy másokra nem káros. Milyen szempontból? Milyen mértékben lehet valami vagy valaki másokra nézve káros. Hirtelen eszembe jut: ha bemegyek egy üzletbe, vajon ott csak olyan termékeket árulnak, amelyek nem károsak például az egészségünkre? Vagy

ha a tévében deszkavékony mucosokat mutogatnak és hasas pasasokat, az káros-e az önértékelésünkre nézve?

A szócikk végén az is kiderül – nyelvileg – létezik szabad sajtó, az, amelyik cenzúra nélküli. Itt a létezik igén van a hangsúly!

Vélemény. A szócikk szerint valakiről, valamiről alkotott nézet, ítélet, felfogás. Esetleg javaslat, ritkábban álláspont. Ritka manapság az ilyesmi. Mármint, hogy úgy legyen véleményünk, hogy azt el is tudjuk, merjük, akarjuk mondani. Ráadásul a nyelvben még akadnak olyan összetételek is, mint véleménysszabadság vagy sajtószabadság. Bár ezeknek a jelentése lehet, már benne sincs a szótárban.

A kedvencem pedig egy nem szótározott forma: forráshiány miatt elutasítva. Nekem ez azt jelenti, hogy azért nem támogatják például a pályázatunkat, mert azt teszünk, mondunk, gondolunk, érzünk, ami nem tetszik másoknak, nem szolgálják közvetlen érdekeiket. Ez persze nem cenzúra, és nem is korlátozása a szabadságunkban, bár egészen biztosan a függetlenségünkkel van kapcsolatban és persze a véleményünkkel is.

Még szerencse, hogy az udvariassági formulák mindig egyértelműek: megkülönböztetett tisztelettel üdvözlünk. Persze csak olyankor, amikor forráshiányra hivatkoznak, mert normális esetben és a másik ember véleményének tiszteletben tartásával bőven elegendő az, hogy üdvözléssel, netán tisztelettel...

Médiatábor Görgényszentimrén

Dokumentumriportot mutattak be a Maros megyei Görgényszentimrén található Bornemissza-kastélyról és a csupán romjaiban felismerhető Rákóczi-várról Marosvásárhelyen.

Erdély egyedüli reneszánsz vadászkastélyáról médiatábor keretében forgatott dokumentumfilmet a televíziós szakemberekből és újságírókból álló stáb. A film a település lakóinak az emlékein, történeteiben, a Rákóczi-vár és a Bornemissza-kastély körüli legendákon alapszik, ám a szakmai háttér biztosításához két történész, Kálmán Attila és Soós Zoltán is hozzájárult az alkotáshoz.

A szeptemberben Görgényszentimrén megrendezett médiatábor a hatodik kiadása Simonffy Katalin televíziós személyiség táborozatának, amelyet 2014 óta Keresztes Péterrel, a Román Televízió munkatársával együtt szervez meg. A legutóbbi kiadás további résztvevői és egyben a stáb tagjai: Barabási Ede, Borsos Tünde Krisztina, Demeter Katalin, Keresztes Péter, Sági Szabolcs Róbert és Sárosi István.

A Bornemissza kastély

A többnapos szakmai tábor első alkalommal 2010-ben szervezték meg, amikor a Maros megyei Keresden található Bethlen-kastélyról készítettek riportfilmet számos újságíró szakos egyetemista bevonásával. A következő évben Kolozs megyében, a bonchidai Bánffy-kastélyról forgattak a médiatábor résztvevői. Ismét Maros megyébe visszatérve, 2012-ben a Kemény család marosvécsi várkastélyát szemelte ki a táborozó stáb, 2013-ban a Teleki család gernyeszegi kastélyáról, valamint 2014-ben a Máramaros megyei Borkúton, a Pokol-kastélyról is forgattak. A médiatáborban az elmúlt években készült két film egy-egy államvizsga dolgozat témáját képezte, a bonchidai Bánffy-kastélyt bemutató alkotás pedig – Csibi László rendezésében – számos díjat nyert.

A Bethlen Gábor Alap támogatásával lebonyolított táborban készült, januárban bemutatott filmet DVD-n megszerezhetik az érdeklődők a Sehovits Egyesülettől (sehovits@gmail.com).

S. I.

75 éves az erdélyi magyar rádiózás

75 évvel ezelőtt, 1942. február 27-én jelentkezett először a rádió hullámain önálló műsorral Erdély, az erdélyi magyarság.

75 esztendő nagy idő: három emberöltő. És ha arra gondolunk, hogy világháború, határtolagatás, majd a kommunista diktatúra évtizedei és a 90-es évek globalizálódó válsága torlódott ebbe az időbe, akkor nyilvánvaló, hogy történelmi léptékkal mérhetjük azt, ami ennyi időn át fennmaradt és időről időre kiemelten fontos volt az életünkben.

1942. február 27-én egész órás műsort sugárzott a kolozsvári stúdióból a Magyar Rádió, olyan műsort, amely ott is készült. Szerepelt benne Kós Károly, Tamási Áron, Kemény János, és, természetesen, Keledy Tibor is, Kolozsvár akkori polgármestere. Ez a műsor akkor azt jelentette, hogy Magyarország a háborús helyzet ellenére is lépést tart a világgal, mert a központi stúdiók mellett előbb Kassán, majd Kolozsváron is felszereltek egy rádióstúdiót, amely összeköttetésben volt a budapestivel, de önálló műsor sugárzására is alkalmas volt a felszerelése.

Igaz ugyan, hogy az avatás napja után saját műsort ez a stúdió később nem sugárzott, csak átjátszó állomásként működött, de az 1944-es bombázás idején a rádióstúdióból is igyekeztek tájékoztatni a lakosságot a légiriadókról, menedékhelyekről és a rádió segítségével irányították a mentőszolgálat és a vöröskereszt munkáját. A kolozsvári adó 267,4 m-es hullámhosszon, 1122 kilociklussal, 1,25 kW teljesítménnyel működött, mai szemmel nézve kis teljesítményű adó volt, de később, a háború utolsó napjaiban, amikor átvitték Budára, a Budapest Rádió, illetve Budapest II. műsorait sugározták rajta.

Itt, Kolozsváron, az avatás után terepstúdióknak használták, innen küldték a hanganyagot Budapestre a közvetlen – kábeles – összeköttetés révén. A stúdió kiemelt fontosságát mutatja, hogy a Kolozsvári Rádióhivatalnak önálló személyzete volt, vezetőjük az a Marczal János, aki „segédtsízt”-ként a közismert dalba is bekerült (LGT: Szól a

rádió). A kolozsvári stúdióból rendszeresen közvetítettek műsorokat Kolozsvárról, illetve a környékről – kalotaszegi napokról, egyetemi tudományos tanácskozásokról, színházi bemutatókról.

A rádiózás az első világháború utáni időben azt jelentette, hogy az országhatárok nem átjárhatatlanok, a közösségek különböző részeihez az akadályok ellenére is eljuthat ugyanaz a szó, ugyanaz a zene. A rádió fontosságát Reményik Sándor erdélyi költő már 1931-ben hirdette. A rádió felelősségét a saját maga, a költő felelősségével veti össze. A kolozsvári rádióstúdió létrejötté pedig lehetővé tette, hogy Erdély saját rádiós hangja is megszülessen. Kolozsvár már 1943-ban szorgalmazta, hogy önálló műsoridőt is kapjon, de ezt csak 1950-ben sikerült elérni, immár a Román Rádió keretében, amikor fiókszerkesztőség, majd 1954-ben területi stúdió alakult. A ma létező erdélyi magyar vagy romániai magyar rádiószerkezet ebben a kolozsvári stúdióban gyökerezik, fokozatosan alakult ki, hogy a közszolgálati rádió keretében bukaresti, illetve 3 területi és két helyi stúdió (a két utóbbi Resicán és Máramarosszigeten) működik.

Ma már csaknem 100 rádiót tartunk nyilván: közszolgálati stúdiók mellett, kereskedelmi rádiók is vannak, de számos közösségi és egyházi rádió is működik. Az internetes közvetítés lehetősége újabb fordulatot hozott, immár 8 éve sugároz a Csángó Rádió is.

Az önálló erdélyi magyar rádiózás születésnapján gondoljunk arra a nyelvre, amely lehetővé teszi, hogy kifejezzük gondolatainkat és érzéseinket, és gondoljunk azokra, akik évtizedeken át dolgoztak azért, hogy szépen, szabatosan, pontosan használhassuk nyelvünket, és azokra is, akik most dolgoznak a rádiókban és akik szintén felelősséget éreznek azért, hogy miképpen fogunk beszélni ezután – magyarul.

Az első kolozsvári stúdió a Farkas utcában volt. Az erdélyi magyar rádiózás talán van olyan fontos, hogy emléktábla is jelezze azt a helyet, ahol az első stúdiója működött.

Gáspár Sándor

Az erdélyi magyar médiakutatás nyilvánosságai

Kis csapat, véges erőforrásokkal, kevés idővel, viszont – az előbbiekhöz képest – aránytalanul nagy lelkesedéssel figyeli, elemzi az erdélyi (magyar) médiatörténeteket, és számol be róluk. Ezen beszámolók legfőbb fóruma a Kolozsváron megjelenő *ME.dok* nevű folyóirat, amely Cseke Péter egyetemi tanár alapításában, az általa irányított doktoranduszok műhelylapjaként jelent meg először 2006-ban. A média és kommunikáció témájú folyóiratnak 2015-ben adták ki a jubileumi számát (2015/4.), amelyben számos korábbi szerzője publikált – sokszor emelkedett hangnemben írt – vallomást a *ME.dok*kal való együttműködésről.

A folyóirat-alapítást követő esztendőekben, ahogy annak lennie kell, a *ME.dok* körül kialakult egy jelentősebb tudományos zsongás, mely műhelykonferenciákban, azokat összefoglaló tanulmánykötetekben csapódott le. A kötetek, akárcsak a *ME.dok*, legfőképp Botházi Mária gondos szerkesztése után kerültek az olvasókhoz. A 20-21. századok újmédiáival is hangsúlyosan foglalkozó *ME.dok* online felületen is megjelent, azonban a kezdetben kizárólag a folyóiratot bemutató, a medok.ro címen elérhető weboldal 2017-től már a Kolozsvári Kommunikáció- és Médiakutató Intézet digitális felületeként is működik, szemléltetve az Intézet kutatóinak tevékenységét.

Az egyszerű, áttekinthető szerkezetű, visszafogott színvilágú honlap kizárólag deskriptív tartalmakat publikál, szinte-szinte „ómediaként” viselkedve az újmédiák videókkal, látványos animációkkal tarkított piacán – talán így is jelezve azt, hogy az intézet munkatársai, a *ME.dok* szerkesztői túlnyomórészt a nyomtatott médiumok világában szocializálódtak, és intézményük visszafogott arculatával is azt hangsúlyozzák, hogy fontos feladatuknak tartják a múlt médiatörténeteinek lajstromozását és funkcionális értelmezését is. Viszont az a tény, hogy a 21. század második évtizedének végén az intézetet tulajdon-

képpen megalapozó *ME.dok* szerkesztőségi műhely előbb a folyóiratot, majd a később létrejövő kutatóműhelyt is a világhálóra „költöztette”, azt jelzi, hogy nyitott az erdélyi médiafogyasztási szokásokat is egyre inkább meghatározó, technika által indukált digitalizációs folyamatokra. Amint az intézeti kutatómunka eredményeként született, nemsokára megjelenő műhelykötet is szemlélteti majd, két elkülönülő kutatási ágazatban képviseltetik magukat az intézmény szerzői: egy részük főképp lezárult médiafolyamatokra, médiatörténetre összpontosít, míg egy kisebb csoport a jelenben is működő újmédiákat veszi górcső alá. Íme a nemsokára megjelenő tanulmánykötet (Botházi Mária, szerk.: *Erdélyi médiaterek*, Egyetemi Műhely Kiadó – Bolyai Társaság, Kolozsvár) szerzői és tematikája: Györffy Gábor (*Az erdélyi sajtó a jakobinus mozgalom elfojtása után*), Bakó Edit (*Az 1872–1873-as kolerajárvány reprezentációs lehetőségei a kolozsvári sajtóban*), Botházi Mária (*Dienes László műhelytitkai*), Vallasek Júlia (*Napilap és irodalom – Az Ellenzék irodalmi publikációi 1940–1944 között*), Szuszami Zsuzsa (*A Korunk közízlést formáló szerepe 1965 és 1975 között*), Rácz Éva Mária (*A kisebbségi média nyelvi felelőssége. Egy példa: a Kolozsvári Rádió*), Orbán S. Katalin (*Egy médiaszervezet arca 2.0: a brand mint ígéret. Esettanulmány: RTV Kolozsvári Területi Stúdió*), Péter Árpád (*A videojátékok helye a posztmodern médiumok történetében*). Emellett megemlíti azt is, hogy a 2016-os tanulmánykötet még el sem hagyta a nyomdát, és máris megkezdődött a 2017-es, szintén főképp erdélyi médiajelenségeket elemző tanulmánykötet összeállítása.

Azonban az évente négyszer kiadott *ME.dok* tematikáját jóval nehezebb lenne behatárolni, mivel a lap már közölt ifjúságkutatást (2015/2, Bauer Béla, Déri András, Gyorgyovich Miklós és Pillók Péter szerkesztésében), különleges vendégszám jelent meg pécsi médiakutatók írásai-
val (2014/3, Szijártó Zsolt által szerkesztett

A tavalyi 1. szám néhány példánya

tanulmánygyűjteménnyel). Legújabbban a történelmi keresztény felekezetek és a médiák (erdélyi) viszonyrendszerét vizsgáló lapszám jött ki a nyomdából (2016/3, Bodó Márta szerkesztésében). A *ME.dok*ba időre nemzetközi szinten is elismert kutatók is küldenek szövegeket, így például a lap 2013/1-es számában Barabási Albert-Lászlóval készült interjút olvashatunk, aki az előkészület alatt álló 2017/1-es számba is figyelemreméltó szöveget küldött.

A további témák áttekintéséhez az olvasók figyelmét a honlapunkra irányítjuk: <http://medok.ro/hu/me-dok-archivum>.

Az intézet keretén belül folytatott kutatásokat a Communitas Alapítvány, valamint a Bethlen Gábor Alap pályázatainak elnyert támogatásokból finanszírozzuk, általuk biztosítva a nyilvánosságot a műhelyünkben zajló munkák számára. Ezen pályázatok segítik a *ME.dok* megjelenését, a tanulmánykötetek publikálását, valamint a medok.ro honlap elkészülését és működtetését. A fent említettek mellett a 2010-ben alapí-

tott kutatóintézet szorosan együttműködik a kolozsvári székhelyű Minerva Művelődési Egyesülettel. Amint a weblapról is meg lehet tudni, az egyesület a kutatóintézet rendelkezésére bocsátotta hatalmas médiatörténeti gyűjteményét, jelentősen megkönnyítve ezáltal számos kutató munkáját. A Minerva-ház alagsorában működő, a legújabb médiatörténeti kiadványokkal felszerelt könyvtár meg többek között a *ME.dok* egyik legfontosabb „lelőhelye”, de itt lehet olvasni régi, ritka folyóiratokat, vizsgálni különlegesen értékes hagyatékokat.

A kutatóintézet azonban, a fentebb említett, hangsúlyosan erdélyi tematikák ellenére sem akar elzárkózni: tervben szerepel a honlap angol változatának elkészítése (a *ME.dok* folyóirat már hosszú esztendő óta közöl angol és román nyelvű kivonatokat cikkeiről). A kutatóintézet munkája ezáltal láthatóbbá válik a magyar nyelvterületen kívül is, akár külföldi együttműködések távlati lehetőségeit is megnyitva.

Péter Árpád

Rekviem és tisztelgés

Hát ez lesz az utolsó Acta Diurna, szomorú nekrológ Bodor Pálért, akinek pont annyit köszönhet a magyar sajtó, amennyit soha nem lesz képes elmondani sem – bár, hogy úgy fogalmazzak, a nyilvános és kollektív köszönet és hála veszélye nem fenyeget. Ma lemenni a nekrológok, a legtöbb helyen az MTI-közlemény alapján, holnap esetleg még beszélnek pár szót a boldogult Diurnusról – aztán sürgősen másra fordul majd a szó.

Másra, mert nehéz lesz beismerni, hogy a szakmának azt a részét, amit még érdemes művelni, majdnem mindenki tőle tanulta, sőt, a publicisztika mai formáját is leginkább ő vezette be a magyar sajtóba, de erről majd később. És másról fognak beszélni azért is, mert a makacsul független Bodor Pált életében sem tudta magának kisajátítani egyik politikai oldal sem, az emlékével ezért aztán nem fognak tudni mit kezdeni. Rátelepedni nem bírnak, elhallgatja hát majd minden jó pártos tintakuli, hogy volt egy Diurnus ezen a fehér világon.

Pedig volt. Nagyon volt, rányomta a bélyegét a szó legjobb értelmében a magyar sajtótörténetre. És nem azzal, nem csak azzal, hogy egy időben a MUOSZ elnöke volt, mert hát arra más is képes, akár jól, akár rosszul – inkább azzal, hogy műfajt teremtett. A mindennapi jegyzetet. Napi jegyzet már százötven éve van, vezércikk is, szerkesztőségi jegyzet is, de azt ő találta ki, hogy mindig ugyanaz az ember írja, a lap ugyanazon részen. Előtte valahogy „nem volt divat” a napilapos kollégák között mindennap írni, dolgozni – de megjelent a Magyar Nemzetnél és magasra tette a mércét, megnövelte a teljesítményt.

Nélküle a mai netes sajtó véleményműfaja is még mindig a tárcanovellák korában ténferegne, de hogy a rendszerváltás kora elképzelhetetlen lett volna a napi Diurnus-jegyzet nélkül, az biztos.

Azt már nem is részletezem, mennyit tett az újságíró-képzésért, gyakorlatilag nemzedékek bújtak ki a köpönyegéből, hogy aztán gyorsan ellelje, amit tanultak: azt részletezem, mit tett Romániában, mert azt Budapesten vagy nem szokás tudni, vagy el szokás felejtetni. Véletlenül vagy szándékosan.

Prométheuszi munka volt az, kultúrhérósrészhez méltó! Miután az ottani magyar nyelvű nyomtatott sajtóban és könyvkiadásban

komoly karriert futott be, 1970-79 között a budapesti televízió magyar adását vezette. No, oda ész is kellett, szív is kellett. Mert bizony egy heti huszonöt perces alibi-műsort kapott 1970-ben, egy magyar nyelvű híradóval és némi nótázással, aki erre gombot varr, szabómester a javából. Rávarrta: először is hétfőre tette az adást, amikor a budapesti magyar televízió szünnapot tartott. Aztán addig húztavonta-feszegette az adásidő kereteit, hogy már három óra lett a huszonöt percből – színházzal, gyermekműsorral, kabaréval, műveltségi vetélkedővel. De még önálló könnyűzenei fesztivált is rendeztek, Siculus néven. Volt népzene is, de tudomány is. Egyvalami nem volt benne soha: nemzetiségi türelmetlenség, intolerancia. A semmiből egy új világot teremtetett, ha kicsit is, de magyarul.

Ami ott nem volt csekélység, orroltak is rá érte. Nem volt a hatalom kedvence, annyira nem, hogy a nyolcvanas évek közepe felé már menekülnie kellett, kalandos utakon, módokon, úgy is került Budapestre, a Magyar Nemzethez.

Mely sajtótermék írásom leadásának pillanatáig egy vak hanggal nem emlékezett meg valamikori munkatársa, mit munkatársa, lángoló csillaga haláláról.

A *Népszabadság* még megemlékezne, ott is volt ő szerkesztő – csak az meg előbb ment el, mint Pali bácsi...

Intézmény volt egy személyben, polihisztor és műfajteremtő, génusz és mint ilyen, támadások célpontja – hiszen ebben az országban pont őt ne támadták volna? Jobbról is kapott, balról is, egyaránt hazug volt minden vád.

Pali bácsi, tudom, hogy itt vagy te, figyeled, mit művelünk: igyekszem nem olyant

Elhunyt Szabó Dénes, nyugalmazott újságíró

Március 25-én az égi szerkesztőségbe távozott Szabó Dénes marosvásárhelyi újságíró. Az 1950-es években műszaki tanulmányok után lépett a pályára, s 1990-es nyugdíjazásáig évtizedeken át volt a marosvásárhelyi magyar nyelvű napilap, a Vörös Zászló szerkesztője. Azok, akik ismerték, és együtt dolgoztak vele úgy emlékeznek rá, hogy olyan ember volt, aki olykor lehetett észrevétlen, de soha jelentéktelen, s akit a napi munka megfeszített ritmusa sem tudott soha annyira lefoglalni, hogy kollégáihoz – akár munka közben is – ne legyen jó szava, bölcs gondolata, hasznos tanácsa. Nem a rendszert szolgálta ki, hanem a népet – melyből vétetett –, szolgálta. Úgy tanította, okította fiatalabb pályatársait, hogy azok soha nem érezték úgy, hogy nevelné őket. Alkotókedve, igényessége, a nyelv tisztasága iránt elkötelezettsége észrevétlenül ragadt át azokra, akikkel kapcsolatba került. Lénye egyszerűen lenyűgözte a vele kapcsolatban állókat. Tiszta erkölcsisége, meg nem

alkuvása, az igazság iránti elkötelezettsége révén ő testesítette meg a józsefattilai mondást: az igazat mondd, ne csak a valódit. Életpályája során paradoxálisan a falu világához kötődött, annak ellenére, hogy Vásárhelyen született. Amolyan városi gyerek volt, mégis számára a mező, a termőföldek jelentették az igazi életet, ott érezte jól magát, írásaiban is a falusi emberek gondjaira, problémáira irányította az olvasók figyelmét, még olyan körülmények között is, amikor a hatalom igyekezett hazugságokkal, hurraóptimizmussal kábítani az embereket, titkolni és titkoltatni a problémákat. Nem mondta, mert nem mondhatta ki a lesújtó valóságot, de írásaiban ott rejtőzött a remény a sorok között – élni kell és túlélni. Erre biztatta a falu emberét, a potenciális és valós olvasóit és ezért szerették mérhetetlenül egyszerű szántóvetők és nagytudású mérnökök, agrárszakemberek. És ezért szerették munkatársai, akik egyben barátai is voltak. Talán ő volt a szerkesztőségben az egyetlen, aki soha senkivel nem vitázott, soha senkivel nem volt haragban. Mert akaratlanul kivívta magának azt az elsimerést, amit az egyenes gerinc biztosít egy ember számára. Végtelenül türelmes volt a fiatal pályakezdőkkel, emberi, erkölcsi, igazi újságírói habitusa okán mindig öröm volt vele együtt dolgozni. Tisztségeket sohasem vállalt, úgy tartotta, hogy dolgozni kell, nem vezetni, észt osztani. Szenvedélyesen szerette a szakmáját, az újságírást, és elkötelezetten, legjobb tudása szerint szolgálta az olvasót. Amikor úgy érezte, „eddig volt”, gondolkodás nélkül letette a tollat, és nyugalomba vonulása után csak a családjának élt. Utolsó pillanatai is a humor, az életigenlés jegyében teltek. Ilyen volt Szabó Dénes, mindenki Dénkója. Élt 83 évet.

Bögözi Attila

írni, amit megbánhatnék. Te se írtál le soha egyetlen megbánható szót sem. Sok jó és fontos embert veszítettünk idén, sok megemlékezést kellett írnom... de ez a leghosszabb, mert ez nagyon fáj.

Nem tudom, melyik nekrológ fáj a legjobban, de a tiéd után már nem szeretnék jó ide-

ig ezzel a műfajjal foglalkozni. Már a tiédde sem szeretek...

Emlékezzünk ma Bodor Pálra, emlékezzünk a magyar sajtóra!

Mert lehet, hogy rövidesen nem lesz már erre a névre érdemes sajtó a Kárpátok alatt.

Szele Tamás
(Forrás: Huppa.hu)

Egy hang elszállt – búcsú Deák Gyöngyitől

Ismét túl korán távozott kollégától búcsú-
zunk. Megrendülten értesültünk róla,
hogy életének 48. évében, türelemmel
viselt szenvedés után, elhunyt Deák Gyön-
gyi, a Kolozsvári Rádió szerkesztője. 2007–
2016 között a MÚRE Becsületbíróságának
tagja, az utóbbi évekbeli rendezvényeink
szinte állandó résztvevője, riportköteteink-
nek – rádiósként is – egyik szerzője.

Munkáját alázattal végezte, főleg a kis-
emberek mindennapi történetei érdekelték,
de a gazdasági elemzők sem fogtak ki raj-
ta. Igazi beszélgető volt, jó kolléga, akinek
talán csak hírolvasás közben tűnt el a mo-
solya. *Íz-lelő* címmel, a Kolozsvári Rádióban
és annak honlapján 2013 óta működtetett
gasztronómiai rovatának megreformálása
már csak terv marad.

1969-ben született Kolozsváron. A Ter-
mészettudományi Líceumban érettségizett,
majd a BBTE vegyészmérnöki szakán dip-
lomázott.

1997–1999 között a Kolozsvári Rádió ri-
portere, majd a *Krónika* napilap gazdasági
rovatának munkatársa. 2001–2002-ben az
Erdélyi Magyar Civil Szervezetekért Alapít-
vány által kiadott *Civil Fórum* című lap szer-
kesztője, tördelője. Munkatársa volt 2002-
ben az akkor induló Agnus Rádiónak. 2005
óta volt a Kolozsvári Rádió hír- és rovatszer-
kesztője.

Kedvessége, mosolya velünk marad.
Pihenése legyen csendes!

Elhunyt Vajna János nyugalmazott rádiós

Elhunyt Vajna János, a Marosvásár-
helyi Rádió néhai riportere, aki
1960 és 1985, majd 1989 és 99 kö-
zött 35 éven át volt a rádió riportere, szer-
kesztője, műsorvezetője.

Nevéhez fűződik a marosvásárhelyi
Rádió híres nyilvános műsorának, a *Vás-
tapsnak* a szerkesztése, miközben szám-
talan riportot, interjút készített időszerű

eseményekről. 1985-ben ő is megszen-
vedte a rádió megszűntetését, de 89-ben
azonnal visszajött, dolgozni. Az elsők kö-
zött lépett a MÚRE tagjai közé is. Szen-
vedélyesen szerette a rádiózást, a 90-es
évek elején a sportműsorok újraindításá-
ban is fontos szerepe volt. Emlékezetes
műsora volt az *Egy emlék – egy dallam*. 86
éves volt.

EREDMÉNYHIRDETÉS:

Pályázat a jövő újságíróinak

Középiskolásoknak hirdetett versenyt
az év elején a kolozsvári Babeş–Bo-
lyai Tudományegyetem Újságírási In-
tézetének magyar tagozata. A feladat: sajtó-
anyagot létrehozni egy közéleti eseményről,
a beszámolóhoz illő képpel, esetleg videóval.

A zsűri döntése alapján a győztes **Dé-
nes Petra-Anita**, a sepsiszentgyörgyi **Szé-
kely Mikó Kollégium** tanulója, aki felvételi
vizsga nélkül juthat be államilag támogatott
helyre az Újságírási szakra.

Dicséretben részesülnek: **Jock Evelin**,
Nagy Andrea, **Pilbáth Kincső**, **Ráduly**
Orsolya, **Istvánffy Barbara**.

Az Újságírási szakra való beiratkozáskor
a pályázók részvételi oklevelet vehetnek át.
Minden díjazott tanuló ingyenesen részt
vehet a szak torockói médiatáborában 2017
októberében.

Gratulálunk a nyertesnek és az összes
résztvevőnek!

Újságírási szakos hallgatók
Torockón, 2016 őszén

Vajdahunyad vára vagy *magos* Déva vára?

Nem kell választani, mindkettőt megnézheted, ha velünk tartasz 2017. július 7-9. között idei riporttáborunkban.

Az alaptábor tervezett helyszíne Déva, Hunyad megye.

Jelentkezés a mure@mure.ro címen.

Figyelem: A helyek száma korlátozott!

A részletekkel jelentkezünk honlapunkon (www.mure.ro) és a közösségi médiában ([facebook.com/Magyar-Ujságírók-Romániai-Egyesülete](https://facebook.com/Magyar-Ujsagirok-Romaniai-Egyesulete)).

